

Pehr Lundström

-

ett livsöde

Författare: Eskil Tåg

Redigering: Ulf Torstensson

2005-06-07

PEHR LUNDSTRÖM OCH HANS LIVSÖDE

Sommaren 1996 initierades en släktträff av Henrik Lundström, Harald Sjölin, Stellan Lundström och Kristina Tåg med syftet att samla ättlingarna efter Pehr och Ida Lundström. En släktutredning beställdes från folkbokföringsavdelningen, landsarkivet i Härnösand. 1996 var fortfarande inte alla uppgifter om släkten inlagt på det digitala nätet vilket försvårade sökandet. Utifrån släktutredningen gjordes ett utskick till de berörda släktingarna.

Släktträffen blev mycket lyckad. Det var många som inte hade träffat varandra på många år och en del hade inte en aning om att de var släkt med varandra. De som deltog på släktträffen hade många frågor om vem anfadern Pehr Lundström var. Vad hade han arbetat med, hur var han som person, var hade han bott, och om han hade varit framgångsrik mm... De hade även många frågor om hustrun Ida, f Åström. Det visade sig att det inte var någon av de äldre som deltog på släktträffen som hade några exakta kunskaper om sin farfar/morfar. Det var spridda kommentarer om att han hade varit handlare i Medle och att han även haft gästgiveri. Några visste även att Pehr och Ida hade dött i relativt ung ålder och att de inte hade fått ärva något eftersom det inte fanns några tillgångar (detta visade sig inte vara helt sant vilket framgår senare i texten, se s. 18). Ingen kvarvarande ättling visste exakt var Pehr L hade haft sin affär och sitt eventuella gästgiveri, vad han hade dött av för sjukdom eller om det var i samband med någon olycka. Det här visar hur viktigt det är att jämsides med släktutredningar även ta med livsöden. När någon fötts och när någon dött samt vilka tillgångar som finns att fördela är ofta inte någon större svårighet att ta rätt på, men för att beskriva ett livsöde behöver man vara ute i tid med att intervjua närstående personer som ännu är i livet.

Kristina Tåg frågade i en bandad intervju sin mamma Rut Nyström f Lundström den 25 dec 1995 (Rut var då 85 år) om hon visste var i Medle som hennes farfar hade bott och om andra saker i hans liv. Det enda som Rut kunde komma ihåg var att hon hade tagit med sig sin pappa Konrad Lundström från Tvärliden, Norsjö till Medle och att Konrad hade satt sig på en husgrund och sagt att här är jag född. Rut kom inte ihåg mer övriga detaljer än att Pehr Lundström hade varit handlare. Kristina Lundström f. Lyxell som var gift med Konrad Lundström, brukade berätta att Konrads pappa Pehr dog när han satt i sin gungstol på hemstället i Slind och tog sig en sup och svalde fel.

Harald Sjölin berättade i en filmintervju 27 juli 2001 att hans farfars far efter en glad fest skulle ha grävt ner en kista med pengar i en myroddling och sedan inte hittat igen pengarna. Harald trodde att det kanske var någon av festkamraterna som hade sett var han hade grävt ner pengarna och tagit dem. Erling Lundström, Arnberg, Norsjö berättade vid samma tillfälle att han hade hört att hans farfar skulle ha grävt ner pengarna på andra sidan älven och inte hittat rätt på dem.

Flera av Pehrs barnbarn berättar enligt hörsägen att han hade varit en trevlig och underhållande karl som gjorde många affärer. Ingen av intervjuerna gav dock någon detaljerad bild över och om Pehr Lundströms liv.

Pehr Lundström var född i inre Ursviken, Skellefteå landsförsamling 1849-07-03. Han följde med sina föräldrar till Hemmingen, Norsjö församling och var bosatt där från 1850 till 1867. Hans far Johan Lundström dog endast 46 år gammal 1857. Från 1867 till 1871 var Pehr skriven i Kyrkobordet, Skellefteå landsförsamling och därifrån flyttade han 1871 till Medle, Skellefteå landsförsamling. Han gifte sig med Ida Margareta, f Åström 1872-12-08 i Medle, Skellefteå landsförsamling. De fick 9 barn.

Pehr dog 1893-02-03 endast 43 år gammal. Vad han arbetade med fram till det att han blev handlare kan man bara anta men förmodligen arbetade han i skogen. Vad som fick honom att flytta till Skellefteå framgår inte heller någonstans men gissningsvis var det något som hade med hans arbete att göra.

Efter kontakt med Landsarkivet i Härnösand under hösten 2002 om olika bouppteckningar samt om Pehr Lundströms eventuella verksamhet som handlare och gästgivare fick jag följande information: Vad gäller ärendet gästgiverier i Medle så fick jag till svar att branden 1888 i Umeå medförde stora arkivförluster i flera arkiv som bl.a. Länsstyrelsens, kronofogdens och länsmannens arkiv där man normalt kan finna information om gästgiverier. Det finns en del register över gästgiverier i länsstyrelsens arkiv men de är alla från tiden före ca 1850. De handlingar rörande gästgiverier som finns hos Kronofogdens i Skellefteå fögderis arkiv innehåller uppgifter om skjutsskyldigheter och i Länsmansarkivet för Skellefteå finns gästgiveridagbok för Medle endast år 1852.

I Tingsrättsarkiven brukar det också kunna finnas handlingar rörande gästgiverier, men i arkivförteckningen för Skellefteå tingslag finns inga noteringar som anger att Pehr skulle ha bedrivit gästgiveri. Landsarkivet har en del böcker som handlar om Skellefteå-bygden. Vid sökning i dem och i biblioteksregistren har inga uppgifter om gästgiverier hittats. I Skellefteå kyrkböcker är Pehr Lundström endast benämnd handlare.

Till sist har även bouppteckningen efter Pehr Lundström från 1893 kontrollerats utan att några uppgifter om gästgiveri har påträffats. Ytterligare sökning kan enligt Mai Bylund, Landsarkivet, Härnösand inte göras utan betydande kostnader och det finns ingen garanti för något resultat. Vid många och långa samtal med Bertil Johansson, Landsarkivet, berättade han att han inte kunde hitta några noteringar om att Pehr Lundströms pappa Johan Lundström skulle ha haft ett gästgiveri i Ursviken eller att hans son skulle ha haft gästgiveri i Slind, Medle. Bertil sökte även efter noteringar om gästgiverier förutom i Skellefteå även i Norsjö och Hemmingen.

Pehr Lundström var dock registrerad handlare. Han hade dessutom sökt tillstånd att bedriva handel i Lillholmträsk, Norsjö samma år som han dog, se nedanstående utdrag ur handelsregistret. Kunskapskällan, Skellefteå museum

14:0) Pehr Lundström i Medle by, Skellefteå socken, idkar fortfarande diversehandel derstädes under firma **P. Lundström**; 1885

Landskansliet i Umeå den 20 juni 1885
AXEL WÄSTFELT.
O. O. de Frese.

3:0) Pehr Lundström ännar i Lillholmträsk by inom Norsjö socken inrätta filial af sin under firma **P. Lundström** i Medle by af Skellefteå socken idkade handelsrörelse;

Landskansliet i Umeå den 7 februari 1893.
Landshöfdinge-embetet:
O. O. de Frese. Olof Åkerén.

Vid ytterligare kontakt med Landsarkivet i Härnösand 2002 fick jag följande uppgifter:

Det finns inga bouppteckningar efter Pehr Lundströms far Johan Lundström och hans hustru Anna Helena Lundström f Aspgren. Troligen saknas bouppteckningar på grund av att båda saknade tillgångar. Det var relativt vanligt att det inte gjordes bouppteckningar vid sådana tillfällen.

Pehr Lundströms bouppteckning visar att han hade ett underskott på 19 925 kr 25 öre. Det motsvarar omräknat till dagens penningvärde nära 1 miljon kronor. Konsumentprisindex ger bara ett ungefärligt värde men ger dock en fingervisning om att det var en stor konkurs och att det rörde sig om mycket pengar under en tid när det inte fanns så mycket sedlar i omlopp. Folk hade inte alltid kontanter utan det var mycket vanligt med kreditaffärer och växlar som omsattes.

Ingen bouppteckning gjordes efter Ida Lundströms död på grund av att hon saknade tillgångar (se senare information om Ida efter Pehr L död s. 14). Det kan även konstateras att när hennes pappa Anton Åström dog så framgår det i den gjorda bouppteckningen att han efterlämnade tillgångar på det "stora" beloppet av 1 kr 25 öre.

I bouppteckningen efter Pehr Lundström framgår att han bl.a. ägde 5/64 mantal mark med taxeringsvärdet 3000 kr och med ett beräknat försäljningsvärde på 5000 kr. Ingen kommentar fanns om var marken var belägen eller hur stort skiftet var omräknat i hektar. Det framgår inte heller om han söktes i konkurs. Jag har kontrollerat via tingsrätten om han lagsökts men det finns inte någon notering. De kommenterade att det var vanligt under dessa tider att de gjorde upp "i godo" så långt som möjligt.

Ett mantal kan enligt Ulf Lundström, Skellefteå museum, inte omsättas direkt i areal. När mantalet infördes första gången i början av 1600 talet fanns en motsvarighet i areal – 16 spannland eller 2,6 hektar. Man kan säga att mantal uttrycker andel i byn – t.ex. byns gemensamt ägda delar. Även att fördela överskott och underskott inom byn gjordes utifrån mantalet liksom arbete åt byn. Mantalet bestämde även jordskatten, dvs. den årliga räntan.

Efter sökning hos Landsarkivet i Härnösand fick jag nedanstående lagfartsprotokoll från år 1894. Protokollet är handskrivet och relativt svårläst. *Nedanstående äldre text är därför något moderniserat avskrivet utifrån originalet för att underlätta läsningen:*

Ang Medle 1

Lagfartsprotokoll 1894 § 163, ingen bilaga fanns. Skellefteå tingslag, volym A 11b:16 1894 den 9 april.

Skellefteå å Medle den 6 maj 1893 Ida Margareta Lundström f Åström.

Såsom närvarande vid bouppteckningen i egenskap af blivande förmyndare Jonas Lindberg. Sålunda efter uppgift antecknat och värderat P A Viklund, N Brännström.

Här jemte företedes dels att den 30 nov 1874 för handlaren Per Lundström (*Per istället för Pehr*) utfördes fastebref å 1/16 mantal Medle nr 1, som han inköpt från P A Nyström, dels att han den 9 juni 1885 för samma man utfärdat lagfartsbevis å 1/64 mantal Medle nr 4, som han inköpt från Gustaf Åman; och fann HR (Häradsrätten) alltså skäligt bevilja lagfart för afliden handlaren Per Lundströms sterbhusdelägare

å förenämnde fastigheter, som de bekommit vid bodelningen efter bemäld Per Lundström derom lagfartsbevis skulle utfärdas.

S.d. sedan HR genom beslut den 12 sistlidne mars under 7 (?) 73 i protokollet förklaras hvilande en genom handelsföreståndaren P A Viklund i Skellefteå gjord ansökning om lagfart å 1/16 mantal nr 1 och 1/64 mantal nr 4 Medle i Skellefteå socken som Gustaf Bjurman enligt köpebrev den 10 sistlidne mars 1894 för 5500 kr inköpta aflidne handlaren P Lundströms sterbhusdelägare, så fullgjordes nu ansökningen av Bemälde Viklund hvilken för sådant ändamål mig af såväl ovanstående köpebrev i huvudsak som HR i ärendet förut införda. S.D. Genom handelsföreståndaren P A Viklund i Skellefteå anhöll om lagfart för aflidne handlaren Per Lundströms härnedan omförmälda sterbhusdelägare å 1/16 mantal nr 1 och 1/64 mantal nr 4 i Medle i Skellefteå socken på grund af en i hithörande delar lydande bouppteckning.

År 1893 den 27 mars börjades bouppteckningen efter handlanden P. Lundström i Medle, som afled den 3 februari detta år, efterlämnande Enkan Ida Margareta Lundström, född Åström, samt sönerna Pehr Ferdinand, född den 22 oktober 1875, Konrad född den 2 mars 1877, Frans Johan född den 10 augusti 1883, Karl Arvid född den 9 februari 1885, Viktor född den 14 januari 1888, Nils Hjalmar född den 30 oktober 1889. Döttrarna Jenny Margareta född 14 november 1879, Ida Sofia född 8 oktober 1881, Anna Josefina född den 27 maj 1886. Såsom bouppteckningsmän inställde sig förutom undertecknad Hemmansegaren Jonas Lundberg i Medle, hvarefter Enkan uppgaf boet under edlig förpliktelse, samt antecknades och värderades i följande ordning.

Afskrifet från vänster anteckningarna i kolumnen:

F 164 medle 1 1/16 mantal Medle nr 4 1/64 mantal

Afskrifet från nedre kant af anteckningarna:

BL 215 v 11 163

BL 219 v 7 Medle nr 1

1/16 mantal

Medle nr

1/64 mantal. (i bouppteckningen är det summerat till 5/64 mantal)

Tillgångar

Fastigheter och Aktier

5/64 dels mantal i Medle

(summerat 1/16 + 1/64)

Giftorätt och arf. Taxv. 3100

Att allt blifit riktigt uppgifet och ej något med vilja och vetskap är döljt och undertecknad

Betygar Ida Lundström

Obs! Sterbhuset sökte lagfart på 1/16 mantal 1893 efter Pehr Lundströms död.

Efter att ha tagit del av ovanstående dokument tog jag kontakt med inskrivningsmyndigheten i Skellefteå (13 juni 2002) som hjälpte mig att utifrån lagfartsprotokollets leta rätt på vilka fastighetsnummer som Pehr Lundström hade på sina ägor. (De var hjälpsamma och gav sig tid att hitta bland protokollen som inte var i någon exakt kronologisk ordning)

Se nedanstående kopierade handlingar från inskrivningsmyndigheten i Skellefteå avseende Pehr Lundströms fastighetsaffärer.

Blad 215

Medle N: 1 (Fastfällning)

ESM 176 2002-18-20

Ordningssiffran eller fastighets- nummret	Hörsamhet eller annan beteckning i fastighet, hvar lagfart sålde.	Sökandes namn, hvar fastighetshandling till be- skaffenhet och utgiftsordet.	Förpostens namn; hvar lagfarts ordningsnummer i Gotta upplag eller hvar äkerhetshandling till beskaffenhet och utgiftsordet.
11	1/16 all.	Pehr Lundströms Skibhusdel egen Köpbref d. 27 mars 1893	Offidens Pehr Lundström Köpbref den 30 nov. 1874
12	1/16 all.	Gustaf Hjermann Köpbref d. 10 mars 1894	Offidens P. Lundströms Skibhus- delaren Lagfart 11

FORSETNING

Amärkning

Dag då lagfart tillföll sälj; § i protokollet.	Dag då lagfart testades; § i protokollet.		
1894 den 9 april	105	Ny egare den 11 mars 11	
1894 den 9 april	105	Ny egare, 10 mars 13.	

10	1/16 mantel	Gustaf Hjermann Köpbref d. 10 mars 1894	Offidens P. Lundströms Skibhusdel- aren ⊗
----	-------------	--	---

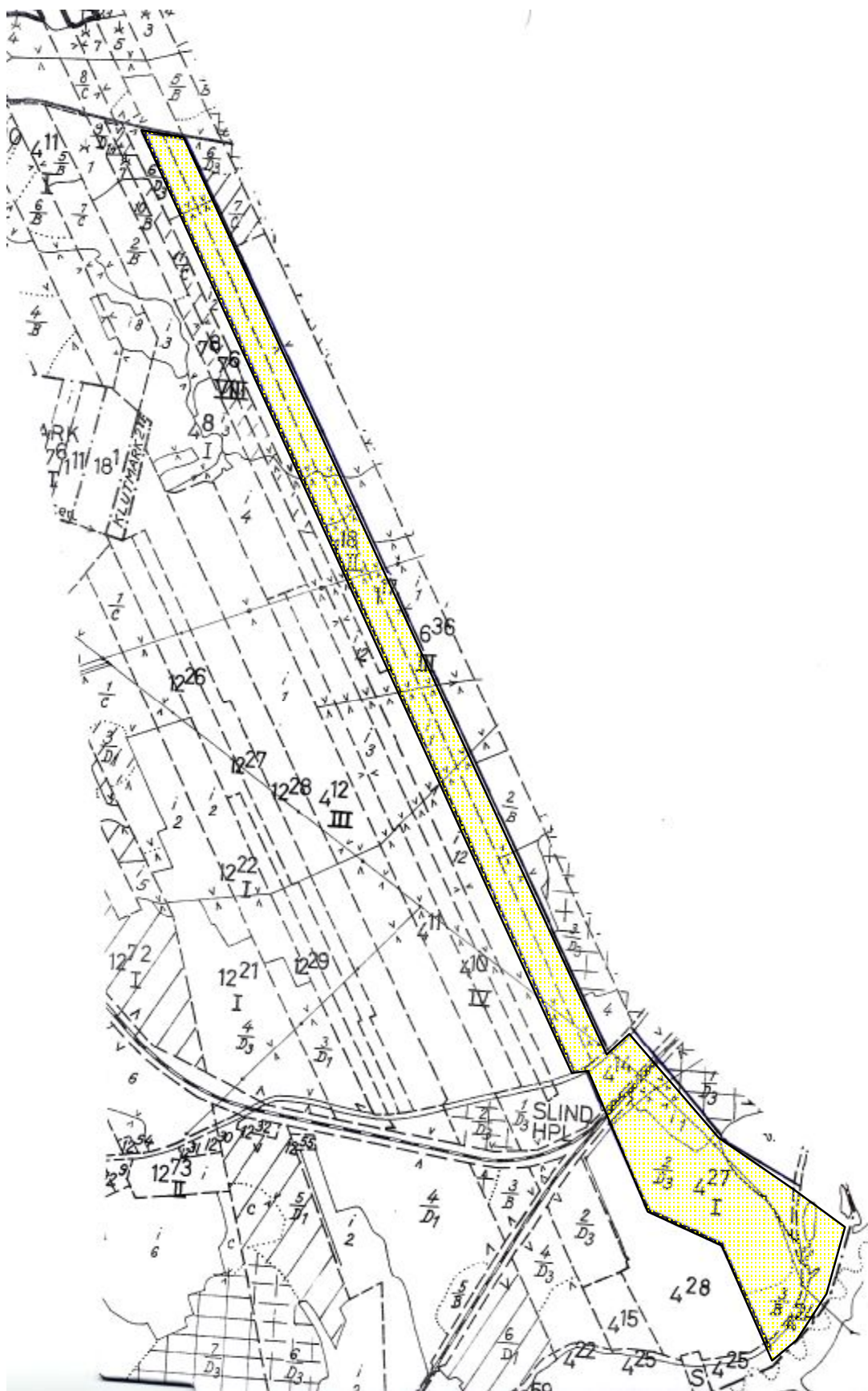
1894 d. den	1894 d. 12 mars	78	1894 den 10 mars 175 förländes ansökan om bonds den 11
----------------	--------------------	----	---

Hans-Olov Karlsson i Medle hjälpte mig att titta på de kartor där Pehr Lundströms ägors fastighetsnummer fanns med. Det var inte i närheten av de platser som några av Lundströms ättlingar hade pekat ut. "Tvärli-Kristina" hade emellertid alltid berättat för Kristina Tåg om Konrad och att han var född i Slind i Medle. "Tvärli-Kristinas" berättelse stämde bra med verkligheten, men det som förvillade något var att Slindskylten hade flyttats något längre bort från Medle, så att den rätta platsen nu finns öster om skylten Slind. Andra berättade att det var mitt i Medle men det stämde inte. Där hade en annan person vid namn Åman haft ett gästgiveri. Det som kan ha vilselett flera släktingar var att Frans Lundström (son till Pehr L) var bosatt mitt emot detta gästgiveri. En annan plats som utpekats var till vänster mitt i Medle byn något närmare älven. Hans-Olov Karlsson däremot visste att en Lundström hade bedrivit handel i Slind, Medle.

Utifrån de berättelser som gjorts hade många fått den uppfattningen att Pehr var en storägare av mark. Den här marken motsvarar ca 12 hektar enligt karta 1, s.7. Enligt kartan framgår det att Pehr Lundströms ägor har delats i två delar efter hans död, en del ovanför järnvägen och den andra mot Skellefteälven. Om man ser till bouppteckningen är det troligt att han också arrenderade mark, men osäkert i vilken omfattning. När historien om den gömda skattkistan berättas sägs det att han skulle ha grävt ner den på ägor på andra sidan älven. Han kan ha arrenderat mark där men den muntliga berättelsen kan vara något osäker. Det bör påpekas att kartan visar älven som den är idag. Den tidigare älvfåran ändrades något i samband med Kvistforsens kraftverksbygge. Detta har dock inte i någon större utsträckning påverkat storleken på Pehr Lundströms ägor. De slutade vid Skellefteälven.

Hans-Olov Karlsson, Christer Westman och undertecknad åkte ut till den plats där Pehr Lundström enligt handlingarna skulle ha varit bosatt. Det kändes spännande att äntligen efter en längre tids letande komma till den plats som så många pratat om men inte visste var den var. Ägaren till fastighetsbeteckning 1:18 är Karl-Olof Furberg. Vi informerades om att och att detta hus var Pehr Lundströms affär och bostadshus, men att det var reparerat och dessutom flyttat när vägen rätades ut. I samband med att en källare skulle byggas flyttades huset ytterligare en husbredd från vägen.

Göta Cronvall, ägare till den andra delen av ursprungsfastigheten, berättade att hon mycket väl visste att det hade varit ett övernattningsställe/gästgiveri på åkern mellan hennes och Karl-Olof Furbergs fastigheter. Hon kom mycket väl ihåg att det hade varit kvar stenlämningar efter grunden till stallarna och gästgiveriet på ängen. Gårdsträden mot vägen hade Göta tagit bort. Göta Kronvall följde oss till den stora logen som stod några hundra meter bortanför hennes boningshus. Där började historiens vingslag slå ordentligt. Längst uppe i nocken kunde vi se hur Pehr Lundström ritat in sina initialer. och inne i logen hittade vi vid ett senare tillfälle Konrad Lundströms namnteckning (se bilder s. 10).

Karta 1

Karta över Pehr Lundströms ägor. Den kraftigare inritade linjen visar var Pehr L hade sin egendom 18^{II} och 17^{III} och 4¹⁴ söder om nuvarande järnvägen 4²⁴ och 4²⁷.

I juni 2002 tog jag kontakt med Carin Forssell, barnbarn till Pehr Lundströms dotter Jenny Lundström och hennes man Ulf Torstensson för att tillsammans göra ett nytt besök hos Göta Cronvall. Hon hade inte kunnat hitta någon bild av det gamla gästgiveriet men kunde berätta att Edvard Burlin, som ägde huset före henne, också en kort tid haft det som ett gästgiveri men att det sedan revs och flyttades. Göta tror att det s.k. gästgiveriet revs omkring 1939-40 men var mycket osäker på tiden. Vid en kompletterande intervju maj månad 2003 kunde Göta berätta att gästgiveriet förmodligen nyttjades av snallarna och andra kunder som behövde husrum för natten. Det rörde sig förmodligen om ett mindre antal rum. Huset var enligt Göta ca 5x10 meter och stod med långsidan mot vägen.

Göta berättade även om den borttappade skatten utifrån den version som befolkningen hade fått sig berättad genom muntlig tradition. Enligt Göta hade Pehr fått i uppdrag att åka in till stan för att för samtliga bönders räkning hämta betalningen för mjölken som de hade levererat, men kommit i "dåligt sällskap". Han hade då gömt pengarna, men sedan glömt var han lagt dem. Dessa pengar har tydligen många Medlebor letat efter.

På nedanstående kort ses ängen och den plats där gästgiveriet och stallarna var belägna sett från vägen.

Foto: Eskil Tåg

Det gamla gästgiveriet låg alltså på ängen mellan Karl-Olof Furbergs och Göta Cronvalls hus. Lämningarna efter gästgiveriet var ca 30 m från busskylten in på ängen.

Foto Ulf Torstensson

Carin Forssell, barnbarnsbarn till Pehr L, Rut Nyström f Lundström, barnbarn till Pehr L och Kristina Tåg, f Nyström barnbarnsbarn till Pehr L. I bakgrunden den vackra logen som Pehr hade byggt.

Det bör kommenteras att barnbarnet Birgitta Lundström, som var gift med Bertil Westman besökte denna plats i början av 1960-talet men då för att Bertil skulle visa upp var några av hans förfäder hade bott. Då visste inte Birgitta att denna loge hade byggts av hennes farfar och att han hade ägt denna fastighet.

Ägarkedjan efter Pehr Lundström är: Gustav Bjurman, Edvard Burlin o Emma Lundkvist samt Axel och Ragnhild Lundström som är föräldrar till dagens ägare Göta Cronvall.

Foto Ulf Torstensson

Prydligt inristat i logens taknock P L 29 / 5 1889.

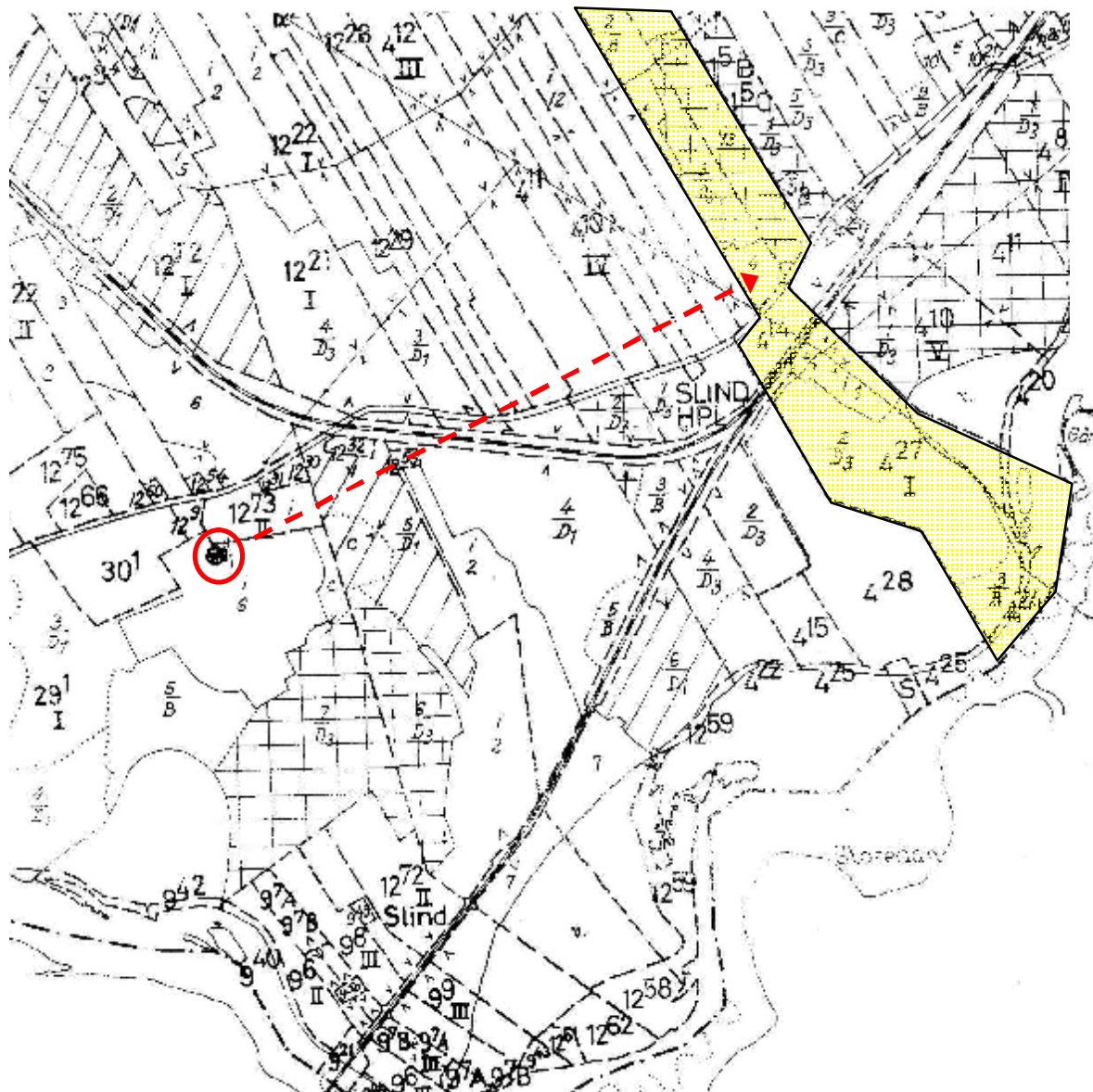

Foto Ulf Torstensson

Konrad Lundströms namnteckning inne i logen (Till höger innanför dörren)

När vi träffade Karl-Olof Furberg berättade han att Pehr Lundström tagit ner det första huset från en annan plats och byggde upp det i Slind, Medle på hans nuvarande mark.

Se nedanstående karta varifrån huset hämtades (märkt med en röd rund ring) och vart det flyttades (pil).

Karta 2

Något foto har vi inte hittat från det första huset men när jag träffade Furberg vid en extra träff bjöd han in mig på kaffe och då visade han mig på en målning av huset som Pehr Lundström hade både som bostadshus och affär.

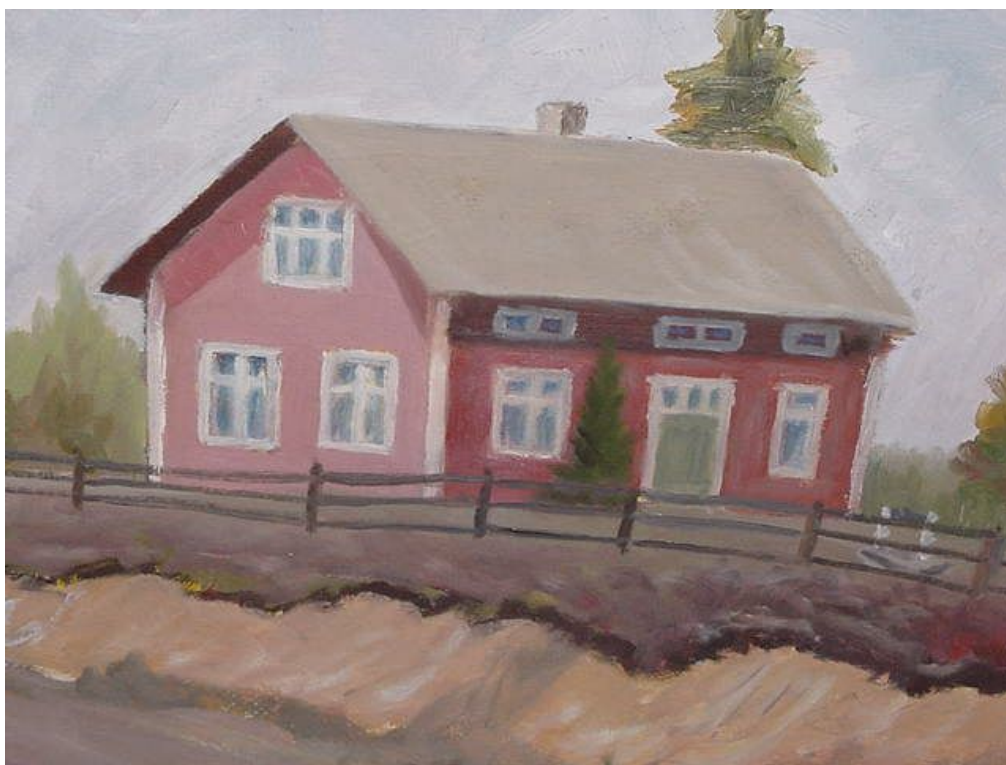

Foto Eskil Tåg

Nästa bild är der första bevarade kortet som togs av Pehr Lundströms hus innan det flyttades en tomtbredd.

Fotoägare Karl-Olof Furberg Medle

Foto Eskil Tåg

Denna plats har Pehr L hus idag. På bilden t.h. ses Kristina Tåg och hennes mamma Rut Nyström f Lundström (92 år) framför Ruts farfars hus. I bakgrunden Carin Forssell och Karl-Olof Furberg.

1893 dog Pehr Lundström. Enligt dödsannonsen var det en hastig död. Vad som menades med detta vet ingen idag. Efter kontroll hos Skellefteå landsförsamlings dokumentation 1:17 pärm 7 anges ingen dödsorsak. Annonsen efter dåtida mått var mycket väl tilltagen trots att han dog utfattig med skulder efter dagens penningvärde på närmare 1 miljon. Han hade tydligen varit en känd person.

Det kan noteras att han efterlämnade en åldrig moder som dog endast ett år senare. Hon hade flyttat tillbaka till Skellefteå från Hemmingen några år efter makens död.

SKELLEFTEÅ NYA TIDNING

Dödsfall:

Att
Gud i sitt allvise råd den 3 dennes genom
en hastig död hädankallat
min älskade make, handlanden
Pehr Lundström
född den 3 Juli 1849, djupt sörjd och saknad
af mig, 9 barn, åldrig moder, svärmoder och
tvenne systrar, har jag den sorgliga och
smärtsamma pligten tillkännagifva.
Skellefteå och Medle den 11 Febr. 1893.
Ida Lundström,
född Åström.

Inom Skellefteå församling:

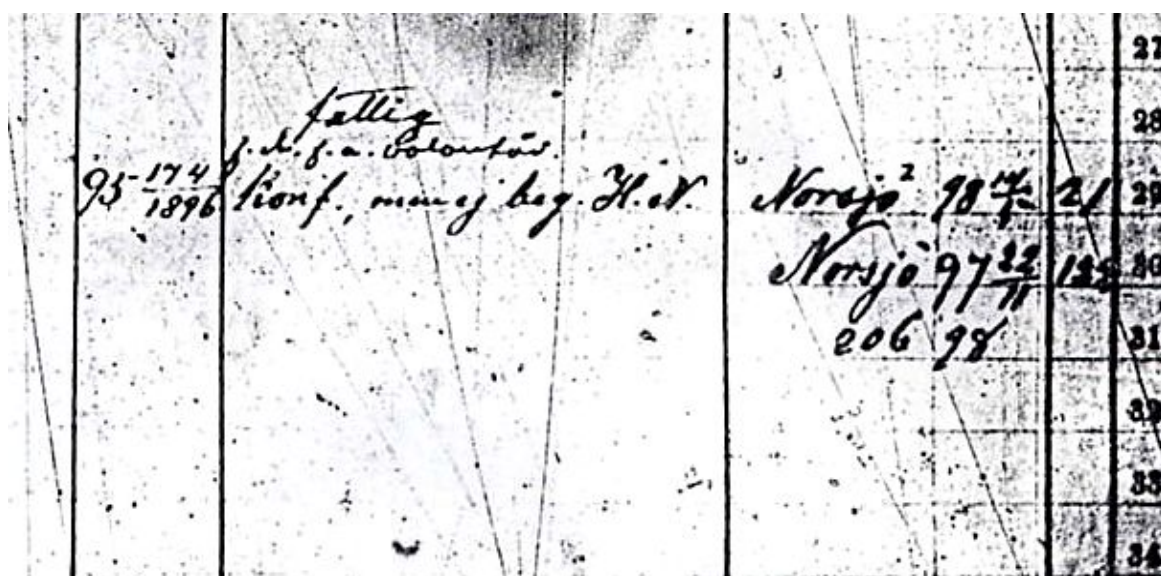
Jämför man annonsen efter Ida Margareta Åström ser man skillnaden. Det var enligt Ulf Lundström, Skellefteå museum vanligt att de mindre bemedlade människorna som dött räknades upp i en officiell notis från församlingen:

Inom Skellefteå församling:
Den 16 januari arb. Anton Enqvists i Ersmark
son Karl Georg 1 mån. 12 dagar; den 24 dito inh.
Erik Olssons i Innervit enka Greta Magdalena Gu-
stafsdotter 77 år 2 mån. 25 dagar; den 20 dito bon-
den Per Lundströms i Medle enka Ida Margareta
Åström 49 år 4 mån. 18 dagar; den 17 dito f. bon-
den Olof Martin Holms i Innervit enka Ulrica Fre-
dricks Persdotter 84 år 8 mån. 26 dagar; den 22 dito
arb. Ida Westerbergs i Ersmark dotter Wilma A-
manda 2 dagar; den 13 dito arb. Maria Lovisa Nils-
son i Skellefteå stad son Nils Wilhelm 8 mån. 1 dag.

Det blev inte lätt för Pehrs maka som hade nio barn att ta hand om. Det äldsta barnet var 18 och det yngsta 3 år. Ingen bouppteckning gjordes efter Ida Lundström när hon dog 1899, bara sex år efter makens död i en ålder av 49 år. Att det inte gjordes var inte så ovanligt då hon inte hade några tillgångar. Det är oklart var Ida bodde och vad hon levde av efter Pehr Lundströms död. Kvarvarande mark och lösöre såldes för att betala skulderna. Enligt uppgifter från tingsrätten blev det inte en registrerad konkurs utan han var på obestånd och fordringsägarna skötte detta på sitt sätt. Äldsta dottern Jenny berättade för sitt barnbarn Carin Forssell att allt inte gick rätt till när kreditorerna tog över efter pappans hastiga död, men några detaljer finns inte att hitta.

Hans-Olov Karlsson kunde dock berätta att änkan Ida fick bo kvar hos den nye ägaren Bjurman under åren 1894 till 1895 för en summa av 20 kr. Vad som hände sedan vet ingen. Enligt husförhörlängden är det noterat att Ida Åström är fattig (se nedanstående urklipp). Ida lämnade fastigheten 20/2 1897. Vart hon flyttade är inte noterat i byapapperen. Ida fick förmodligen i princip leva som ett fattighjon, möjligen fick hon hjälp av sina äldre barn. Det finns inga handlingar som bekräftar att Ida skulle ha haft någon fast bostad hos någon av sina barn.

Enligt Birgitta Westman f Lundström var Ida med på bröllopet mellan Konrad Lundström och Josefina Kristina Lyxell i Tvärliden 1898. Ida Åström dog bara ett år efter bröllopet i jan 1899

Ur kyrkböckerna. Noteringen ovan gäller Ida, död "fattig".

Flera faktorer kan ha inverkat till att Konrads barn haft begränsade kunskaper om sin farfar Pehr Lundströms liv och leverne. En av orsakerna kan vara att barnaskaran skingrades efter Pehrs död och att Ida inte hade ekonomiska möjligheter på grund av konkursen att försörja dem.

Det som samstämmigt berättats är att Pehr var en drivande karl som kanske var för snäll och gav kunderna (som ofta inte hade några pengar) för stora krediter. Det var dock en vanlig situation för handlarna under denna tid.

Trots sin prekära situation hade han framtidstro. Han satsade på nya fastighetsköp och dessutom hade han sökt handelstillstånd i Lillholmträsk.

Hade någon varit ute i tid och intervjuat Konrad och andra äldre Lundströmmare hade det förmodligen inte varit någon svårighet att komma ytterligare lite närmare sanningen. Holger Nyström, journalist på Norra Västerbotten, historiskt intresserad och gift med Konrads dotter Rut visste också säkert en del om Pehr Lundström men ingen kom sig för att diskutera detta med honom

”A Tvärli-Kristina” hade dock rätt i att Pehr Lundström bodde i Slind, Medle. Skylten har under senare tid flyttats och platsen ligger idag i Medle.

Vid samtal med Ann-Christin Isaksson, Skellefteå landsförsamling 2004 berättade hon att de inte hade något register över platserna för de begravda före 1900- talet. De flesta gravarna är dessutom uppgrävda. Eventuella äldre stenar finns kvar (hopsamlade) både till öster och väster om kapellet. Vi har letat men dags dato inte hittat Pehr och Ida Lundströms sten.

Avslutningsvis kan berättas att skrönan om den gömda skatten fortfarande är levande och att intresserade orsbor då och då kanske tittar efter lite extra om de kan hitta den försvunna skatten på något nytt ställe.

Eskil Tåg (ingift i släkten)

Redigering: Ulf Torstensson (ingift i släkten)

Referenser:

- Bygg och Miljökontoret, Skellefteå.
- Inskrivningsmyndigheten i Västerbotten, Skellefteå.
- Kunskapskällan, Skellefteå Museum.
- Landsarkivet i Härnösand: Annika Alke, Mai Bylund, Bertil Johansson och Ulla-Lena Larsson.
- Lantmäteriets arkiv, Laga skiftes karta över Medle. Upprättat av O J Burman 1860-1870. Z 24:120:6. Mikrofilm Kunskapskällan.
- Skellefteå Tingsrätt.

Intervjuade:

Cronvall, Göta, Medle, Skellefteå
 Furberg, Karl-Olof, Medle, Skellefteå
 Karlsson, Hans-Olov, Medle, Skellefteå

Bildbilaga:

Pehr 1849-1893

Ida 1849-1899

Barnen:

Ferdinand 1875-1910

Konrad 1878-1959

Jenny 1879-1963

Sofia 1881-1966

Frans 1883-1953

Karl 1885-1977

Anna 1886-1962

Wiktor 1888-1959

Hjalmar 1889-1976

Några ägodelar finns faktiskt kvar efter Ida Lundström, dessa är ärvda av Carin Forssell och Birgit Harlin efter deras farmor resp. mormor Jenny Lundström:

Höganäskrus

Rysk träskål

Silversked stämplad TB1 1887
Örhängen i guld gjorda av Olov
Malmsten, Skellefteå 1872

Dessa föremål finns hos Birgitta Westman, dotter till Konrad Lundström:

Pressjärn

Kaffepanna stämplad EA Johansson

Till sist en bild från släktträffen i Risliden, som var ursprunget till hela denna text.